

عناوین

- روند قیمت گاز در بازارهای جهانی
- کاهش وابستگی به گاز روسیه با افزایش تعداد پایانه‌های شناور دریافت‌الان‌جی در اروپا
- افزایش سرعت طرح‌های تولید‌الان‌جی آمریکا به دنبال افزایش تقاضای اروپا
- افزایش بی‌سابقه صادرات‌الان‌جی آمریکا
- ترکیه، قطب استراتژیک انرژی اروپا

روند قیمت گاز در بازارهای جهانی

در هفته منتهی به بیست‌ودوم آوریل قیمت تک‌محموله‌های‌الان‌جی در بازار گاز شمال‌شرق آسیا با ۲۳ سنت کاهش به ۲۷/۷۹ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو رسید و در بازار گاز شمال‌غرب اروپا، قیمت تک‌محموله‌های‌الان‌جی در روندی مخالف با بازار شمال-شرق آسیا با ۱/۱۸ دلار افزایش به ۲۵/۸۸ دلار در هر میلیون تن بی‌تی‌یو صعود کرد.

قیمت گاز طبیعی در بازارهای مختلف (دلار در میلیون بی‌تی‌یو)

تاریخ	شمال شرق آسیا	جنوب غرب اروپا	ان بی بی انگلستان	هنری هاب آمریکا	بلند مدت ژاپن	تی تی اف هلند
۲۰۲۲/۰۴/۱۸	۲۸/۰۲ (۰/۱۹۶۶)	۲۴/۱۷ (۰/۱۸۵۲)	۱۴/۳۸ (۰/۱۴۹۶)	۷/۴۸ (۰/۱۲۵۸)	۱۳/۹۶ (۰/۱۴۸۱)	۲۸/۴۹ (۰/۱۹۸۲)
۲۰۲۲/۰۴/۱۹	۲۵/۹۳ (۰/۱۸۹۴)	۲۵/۵۵ (۰/۱۸۸۱)	۲۰/۰۲ (۰/۱۶۹)	۷/۴۴ (۰/۱۲۵۷)	۱۳/۹۹ (۰/۱۴۸۲)	۲۸/۹۵ (۰/۱۹۹۸)
۲۰۲۲/۰۴/۲۰	۲۶/۳۸ (۰/۱۹۰۹)	۲۵/۶۳ (۰/۱۸۸۴)	۲۱/۸۳ (۰/۱۷۵۳)	۷/۱۲ (۰/۱۲۴۶)	۱۴/۰۱ (۰/۱۴۸۳)	۲۹/۱۸ (۱/۰۰۶)
۲۰۲۲/۰۴/۲۱	۲۶/۳۹ (۰/۱۹۰۶)	۲۷/۶۸ (۰/۱۹۵۴)	۱۸/۷۷ (۰/۱۶۴۷)	۶/۸۸ (۰/۱۲۳۷)	۱۴/۰۴ (۰/۱۴۸۴)	۲۹/۲۲ (۱/۰۰۷)
۲۰۲۲/۰۴/۲۲	۲۷/۷۹ (۰/۱۹۵۸)	۲۵/۸۸ (۰/۱۸۹۲)	۱۷/۳۴ (۰/۱۵۹۸)	۶/۵۹ (۰/۱۲۲۷)	۱۴/۰۷ (۰/۱۴۸۵)	۳۰/۹۸ (۱/۰۶۸)

توضیح: اعداد داخل پرانتز قیمت بر حسب دلار در هر مترمکعب می‌باشد.

منبع: بر اساس داده‌های دبیرخانه جی‌تی‌سی‌اف

گیل (Gail) و نفت هند (IOC) برای خرید تک‌محموله‌ها برای تحویل در ماه مه بود. وفور عرضه تک‌محموله‌ها برای تحویل در ماه مه عامل اصلی تمایل شرکت‌های هندی برای خرید تک‌محموله‌ها با قیمت‌های پائین برای محموله‌های با تحویل موعد نزدیک (Prompt) در بازار بود. علاوه بر این شرکت جرای (Jera) ژاپن نیز در تلاش برای خرید تک-محموله‌ها برای تحویل بین ماه‌های ژوئن تا ژوئیه است و در صورت کاهش روند قیمت تک‌محموله‌ها سایر خریداران ژاپنی نیز اقدام به خرید از بازار تک‌محموله‌ها برای این دو ماه خواهند نمود. سطوح ذخیره‌سازی چین در حال حاضر به

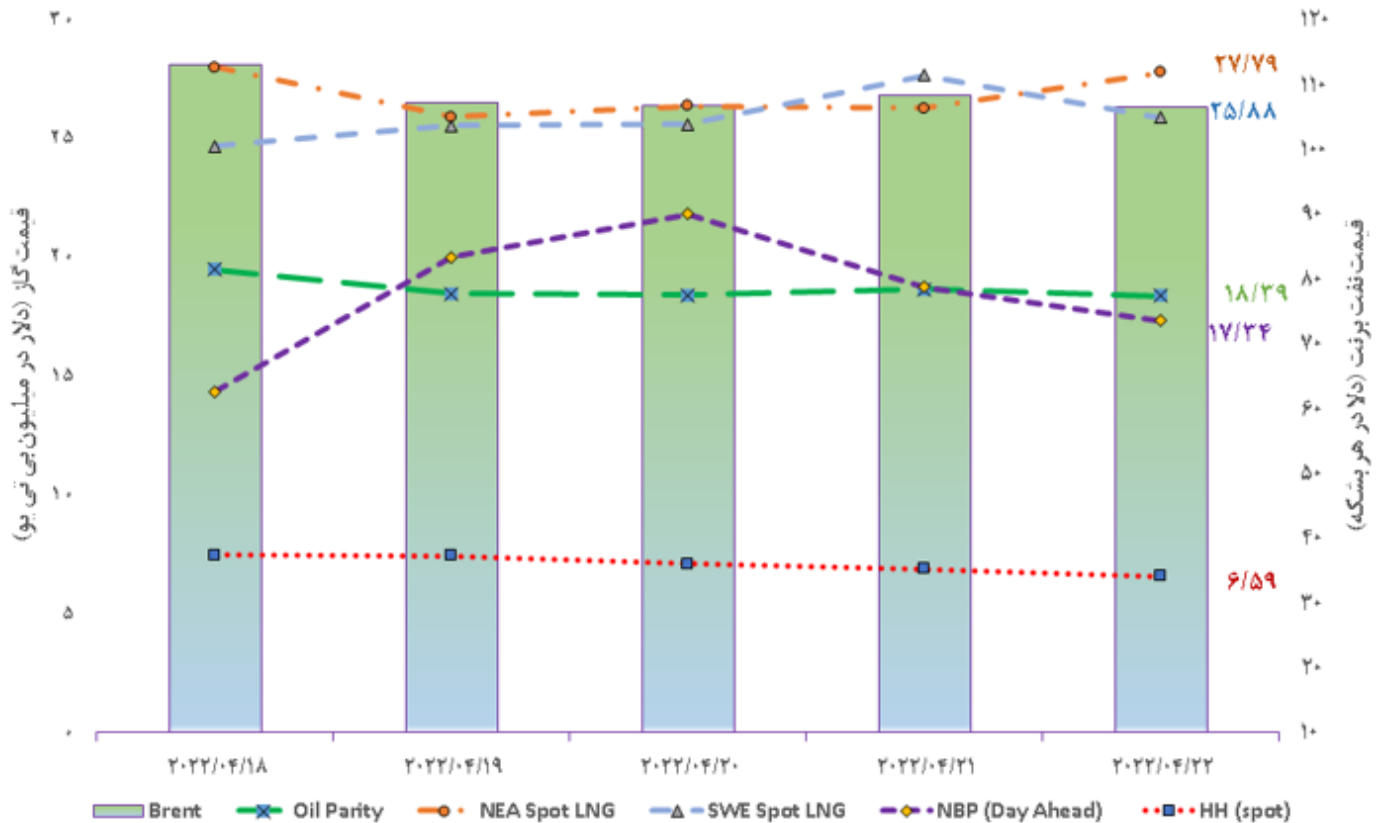
در بازار گاز شمال‌شرق آسیا در ابتدای هفته گزارش قیمت تک‌محموله‌ها تحت تأثیر افزایش عرضه تک‌محموله‌ها به بازار و کاهش قیمت گاز در بازار تی‌تی‌اف کاهش یافت. در ادامه هفته و پایان تعطیلات عید ایستر، قیمت گاز در بازارهای اروپا روند صعودی گرفت و باعث افزایش قیمت گاز در بازار تی‌تی‌اف و رشد قیمت تک‌محموله‌ها در بازار گاز شمال‌شرق آسیا شد. با پیش‌بینی هوای گرم برای منطقه اروپا انتظار نمی‌رود قیمت گاز در بازار تی‌تی‌اف با افزایش قابل ملاحظه-ای مواجه شود. بازار آسیا در این هفته نیز مانند دو هفته قبل شاهد درخواست‌های درخور توجه شرکت‌های دولتی

مؤسسه «آرگوس» برای بازار شمال شرق آسیا برای نیمه دوم ماه مه و نیمه اول ماه ژوئن به ترتیب ۲۷/۸۵ و ۲۷/۵۵ دلار در هر میلیون بی تی یو اعلام شده است و نسبت به هفته قبل حدود دو دلار کاهش یافته است.

دلیل برقراری محدودیت‌ها در خصوص کووید ۱۹ در سطح مناسبی قرار دارد و سبب عدم تمایل خریداران چینی برای ورود به بازار و خرید تک‌محموله‌ها شده است.

شایان ذکر است که در روز بیست و دوم آوریل، قیمت شاخص فروش تک‌محموله‌های ال‌ان‌جی انتشار یافته توسط

نمودار قیمت گاز طبیعی در مقایسه با نفت برنت



منبع: GECF

مشاهده شده واردات در سال جاری در ماه ژانویه به میزان ۱۱/۵۶ میلیون تن فراتر رود.

عرضه قابل توجه محموله‌های ال‌ان‌جی سبب شده است تا سطوح ذخیره‌سازی گاز در کشورهای مصرف‌کننده منطقه اروپا افزایش یابد. در نوزدهم آوریل مجموع سطوح ذخیره‌سازی گاز در کشورهای اتحادیه اروپا با حدود ۲ درصد افزایش به ۳۳/۸ میلیارد مترمکعب رسید که ۱۶/۴ میلیارد مترمکعب از متوسط پنج سال گذشته پائین تر است.

شایان ذکر است که در روز بیست و دوم آوریل، قیمت شاخص فروش تک‌محموله‌های ال‌ان‌جی انتشار یافته توسط مؤسسه «آرگوس» برای بازار شمال غرب اروپا برای نیمه دوم ماه مه و نیمه اول ماه ژوئن به ترتیب ۲۶/۵ و ۲۶/۳ دلار در

قیمت تک‌محموله‌های ال‌ان‌جی در منطقه اروپا تحت تأثیر انجام تعمیرات در نیروگاه‌های هسته‌ای فرانسه و کاهش تولید برق هسته‌ای این کشور و افزایش قیمت گاز در بازار تی‌تی‌اف پس از تعطیلات ایستر افزایش یافت. علاوه بر این کاهش انتقال گاز نروژ به دلیل انجام تعمیرات در مجتمع Kollsnes و میدان ترول (Troll) نیز در افزایش قیمت گاز در بازار تی‌تی‌اف تأثیر گذار بوده‌اند. در عین حال کاهش دمای هوا در اغلب کشورهای مهم مصرف‌کننده این منطقه طی هفته‌های آینده می‌تواند باعث افزایش تقاضا به منظور مصارف گرمایشی شود. در هفته‌های اخیر واردات محموله‌های ال‌ان‌جی سرعت یافته است و انتظار می‌رود حجم واردات از ۱۰/۴۲ میلیون تن در ماه مارس و بالاترین میزان

هفته قبل یک دلار افزایش یافته است.

هر میلیون بی‌تی‌یو اعلام شده است که نسبت به گزارش

کاهش وابستگی به گاز روسیه با افزایش تعداد پایانه‌های شناور دریافت ال‌ان‌جی در اروپا

- کشورهای آلمان، فرانسه و ایتالیا برای کاهش وابستگی به گاز روسیه، اجاره و یا خرید پایانه‌های شناور دریافت ال‌ان‌جی را در برنامه کاری خود قرار داده‌اند.
- اقدامات مذکور، به معنای تقاضای اضافی برای حداقل ۶ پایانه شناور در سراسر اروپاست. در حال حاضر تنها ۳۳ پایانه شناور در سراسر دنیا و بیشتر در خارج از اروپا فعال است.

می‌دهد برای زمستان پیش‌رو، معادل ۷/۵ میلیارد مترمکعب گاز، ال‌ان‌جی دریافت نماید و تا تابستان ۲۰۲۴، این رقم به ۲۷ میلیارد مترمکعب خواهد رسید.

ایتالیا نیز که به‌طور مشابه به دنبال کاهش وابستگی خود به گاز روسیه می‌باشد، رسماً گروه گازی «اسنم» را موظف به مذاکره برای خرید یک پایانه و اجاره پایانه دیگر نموده است.

دولت فرانسه نیز شرکت «توتال انرژی» و یکی از شرکت‌های تابعه Engie را موظف به نصب یک پایانه شناور دریافت ال‌ان‌جی در بندر «لو آور»^۴ کرده است.

اقدامات فوق، به معنای تقاضای اضافی برای حداقل شش پایانه شناور در سراسر اروپاست. در حال حاضر تنها ۳۳ پایانه شناور در سراسر دنیا و بیشتر در خارج از اروپا فعال است. گزارشات منتشره در سال ۲۰۲۰ نشان می‌دهد که ۱۹ کشور از طریق پایانه‌های شناور ال‌ان‌جی وارد نموده‌اند. واحدهای شناور ذخیره‌سازی و تبدیل مجدد به گاز، غالباً ابرنفتکش‌های سابق هستند که تغییر کاربری داده شده‌اند. درحالی‌که پایانه‌های ساحلی باید از مقررات سختگیرانه ساخت پیروی نمایند، برای پایانه‌های شناور تنها چیزی که مورد نیاز است، یک بندر آب عمیق است که کشتی‌های بسیار بزرگ بتوانند در کنار آن پهلو بگیرند. هزینه سرمایه‌گذاری برای ساخت پایانه‌های شناور معمولاً تنها ۶۰-۵۰ درصد پایانه‌های ساحلی می‌باشد، اما هزینه عملیاتی آنها بیشتر است. مزیت بزرگ پایانه‌های شناور،

تلاش برای جایگزینی گاز خط لوله روسیه، کشورهای آلمان، فرانسه و ایتالیا را به برنامه‌ریزی برای اجاره و یا خرید پایانه‌های شناور دریافت ال‌ان‌جی واداشته است. درحالی‌که جایگزینی نفت و زغال‌سنگ روسیه امکان‌پذیر تلقی می‌شود، موضوع گاز پیچیده‌تر است، زیرا تحویل آن به زیرساخت‌های خطوط لوله موجود وابسته است که به روسیه متصل می‌باشد.

صدراعظم آلمان طی هفته‌های گذشته از تأمین‌کنندگان بالقوه ال‌ان‌جی این کشور مانند کانادا، ایالات متحده، نروژ و قطر بازدید کرده تا بتواند ۴۶ میلیارد مترمکعب گاز را که سال گذشته از روسیه تأمین کرده است، جایگزین نماید. اما آلمان در حال حاضر فاقد پایانه واردات ال‌ان‌جی به منظور گازسازی مجدد آن و تزریق به شبکه خط لوله گاز می‌باشد. اولین پایانه واردات ال‌ان‌جی این کشور قرار است در سال ۲۰۲۶ راه‌اندازی شود؛ لذا برلین بر آن است که چاره دیگری بیاندیشد. در همین راستا، دولت آلمان به دو شرکت بزرگ تأمین انرژی این کشور یعنی «آر دبلیو ای»^۱ و «یونپیر»^۲ دستور داده تا ۳ واحد شناور ذخیره‌سازی و تبدیل مجدد به گاز (FSRU) را از شرکت یونانی «دیناگس»^۳ و شرکت نروژی Hoegh اجاره نمایند و چارچوب‌های لازم را برای این امر ایجاد نموده است. گفته می‌شود قریب به ۳ میلیارد یورو برای تأمین هزینه این پایانه‌ها در نظر گرفته شده است. انتظار می‌رود اولین پایانه شناور آلمان تا قبل از پایان سال جاری قابل بهره‌برداری باشد و بقیه آنها نیز تا اواسط سال ۲۰۲۴ به بهره‌برداری برسد. این به آلمان امکان

¹ RWE

² Uniper

³ Dynagas

⁴ Le Havre

انعطاف‌پذیری آنها می‌باشد؛ زیرا می‌توان پس از استفاده آنها را به جای دیگری فروخت یا حمل نمود.

افزایش سرعت طرح‌های تولید ال‌ان‌جی آمریکا به دنبال افزایش تقاضای اروپا

- آمریکا قصد دارد در سال جاری ۱۵ میلیارد مترمکعب ال‌ان‌جی اضافی به اروپا به منظور جایگزینی گاز وارداتی از روسیه عرضه نماید و تا سال ۲۰۳۰ این میزان به ۵۰ میلیارد مترمکعب خواهد رسید.

قطعاً تقاضای رو به رشد در میان مشتریان به‌ویژه در اروپا و عدم تعادل میان عرضه و تقاضا و فوریت کاهش وابستگی اروپا به گاز روسیه، پشت تصمیم این شرکت برای سرمایه‌گذاری در زمینه ساخت یک کارخانه به ظرفیت ۲/۸ میلیون تن در سال در سواحل لوئیزیانا می‌باشد. آمریکا اعلام نموده است که در سال جاری درصدد عرضه ۱۵ میلیارد مترمکعب ال‌ان‌جی اضافی به اروپا به منظور جایگزینی گاز وارداتی از روسیه می‌باشد و قصد دارد تا سال ۲۰۳۰ این میزان را به ۵۰ میلیارد مترمکعب برساند.

به دنبال حمله نظامی روسیه به اوکراین و تلاش ایالات متحده آمریکا برای کاهش وابستگی اروپا به گاز روسیه، اخیراً اقداماتی اساسی جهت راه‌اندازی دو پروژه ال‌ان‌جی در ایالات متحده صورت پذیرفته است.

دو شرکت «سمپرا انرژی»^۵ و «نیو فرترس انرژی»^۶ توافقنامه‌هایی را در مورد پروژه‌های جداگانه امضا کرده‌اند. در حالی که معمولاً بایستی فروش ۸۵ درصد خروجی کارخانه تولید ال‌ان‌جی، تحت قراردادهای بلندمدت تضمین شود و ساخت خود کارخانه نیز چندین سال طول می‌کشد، شرکت «نیو فرترس انرژی» قرار است ظرف مدت یک سال ال‌ان‌جی تولید نماید.

^۵ Sempra Energy

^۶ New Fortress Energy Inc

افزایش بی سابقه صادرات ال ان جی آمریکا

- صادرات ال ان جی آمریکا به اروپا در ماه مارس ۲۰۲۲ به رقم بی سابقه ۷/۴۳ میلیون تن رسید.
- اروپا به دنبال قطع وابستگی دیرینه به گاز روسیه، در ماه های اخیر ۶۵ درصد صادرات ال ان جی آمریکا را به خود اختصاص داده است.
- در حال حاضر سطح مخازن ذخیره سازی گاز طبیعی اروپا حدود ۲۵ درصد می باشد که نسبت به متوسط پنج سال گذشته در این موقع از سال یعنی ۳۴ درصد خیلی کمتر است.

میزان صادرات آمریکا را به خود اختصاص داده است. آسیا و آمریکای لاتین نیز به ترتیب ۱۲ و ۳ درصد از صادرات ال ان جی آمریکا را به سمت خود جذب نمودند. مقصد ۲۰ درصد دیگر صادرات ال ان جی این کشور اعلام نشده است.

لازم به ذکر است که در حال حاضر سطح مخازن ذخیره سازی گاز طبیعی اروپا حدود ۲۵ درصد می باشد که نسبت به متوسط پنج سال گذشته در این موقع از سال یعنی ۳۴ درصد خیلی کمتر است. کارشناسان معتقدند کشورهای اروپایی می بایست جهت مدیریت ریسک مثل کشور آلمان عمل کنند و روشی را برای جیره بندی گاز و ایجاد آمادگی برای کاهش عرضه گاز از سوی روسیه اتخاذ نمایند.

صادرات ال ان جی ایالات متحده آمریکا در ماه مارس سال جاری نسبت به ماه پیش از آن ۱۶ درصد افزایش یافت و رکورد جدیدی را ثبت نمود، در حالی که همچنان مقصد اصلی صادرات آن منطقه اروپا می باشد که در تلاش برای کاهش میزان واردات گاز از روسیه و پرکردن مخازن ذخیره سازی گاز طبیعی است.

میزان صادرات ال ان جی آمریکا در ماه مارس ۷/۴۳ میلیون تن گزارش شده است که از رکورد پیشین ثبت شده در ماه ژانویه یعنی ۷/۲۵ میلیون تن نیز بیشتر می باشد. لازم به ذکر است که اروپا در میان مشتریان ال ان جی آمریکا برای چهارمین ماه متوالی در جایگاه نخست قرار داشته و حدود ۶۵ درصد از

ترکیه، قطب استراتژیک انرژی اروپا

- پس از جنگ روسیه علیه اوکراین، ترکیه در حال تبدیل شدن به یک قطب استراتژیک انرژی برای اروپا است.
- ترکیه می تواند با انتقال گاز طبیعی از حوضه خزر، آسیای مرکزی، خاورمیانه و نیز حوضه مدیترانه شرقی در ارائه جایگزین برای گاز روسیه به اروپا کمک بزرگی بکند.

«کنراد آدناور»^۷ به سیاست گذاران توصیه می کنند که به نیازهای امنیتی ترکیه و انتظارات آن از شرکای اروپایی اش توجه بیشتری داشته باشند. ترکیه در آینده به حضور در بلوک غرب ادامه خواهد داد و مهم ترین متحد ناتو در جناح جنوب شرقی باقی خواهد ماند. موقعیت ترکیه آن را به یک بازیگر کلیدی در قفقاز جنوبی، منطقه دریای سیاه و خاورمیانه تبدیل

پس از جنگ روسیه علیه اوکراین، ترکیه در حال تبدیل شدن به یک قطب استراتژیک انرژی برای اروپا است؛ زیرا کشورهای اروپایی به دنبال کاهش وابستگی خود به گاز روسیه هستند و ترکیه می تواند با انتقال گاز طبیعی از حوضه خزر، آسیای مرکزی، خاورمیانه و نیز حوضه مدیترانه شرقی در ارائه جایگزین کمک شایانی نماید. در صورت موفقیت آمیز بودن مذاکرات برای احیای توافق هسته ای ایران، گاز طبیعی و نفت ایران از طریق ترکیه نیز قابل انتقال است. کارشناسان بنیاد

^۷ Konrad Adenauer Foundation یک بنیاد حزب سیاسی آلمان است که با حزب راست میانه اتحادیه دموکرات مسیحی مرتبط اما مستقل از آن است.

می‌کند و این کشور برای اروپا از اهمیت اساسی ژئواستراتژیک برخوردار است.

آدرس اینترنتی نشریه

www.opec.mop.ir



مدیریت کل امور اوپک

و روابط با مجامع انرژی